www.svoboda-news.com

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 180. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 20, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 20-го ВЕРЕСНЯ 1991 Ч. 180. РІК XCVIII.

З А Я В А

УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ В СПРАВІ ПРИЇЗДУ ЛЕОНІДА М. КРАВЧУКА

На нарадах Екзекутиви УАКРади 7-го вересня 1991 року розглянено справу приїзду до Америки Леоніда Кравчука, і у висліді дискусії рішено, щоб для піднесення престижу України поставитися до його приїзду так, як до голови Верховної Ради України, яка недавно проголосила Актом 24-го серпня 1991 року незалежність і самостійність України.

Екзекутива УАКРади

Колгоспники висувають кандидатуру Л. Кравчука

Москва. — Журнал „Куранти" опублікував у числі з 7-го вересня коротку інформацію про те, що колгоспники, тобто робітники на селі, підтримують кандидатуру на президента України Леоніда Кравчука, теперішнього голову Верховної Ради. Конкретно його кандидатуру висунув колгосп ім. Ільїча Вінницької області.

Центральна виборча комісія, яка відбуває на регулярній базі свої засідання і підготовляє всі формальності зв'язані з виборами президента і референдумом, якщо такий взагалі відбудеться, — зареєструвала вже 23 кандидати на президента, — інформує республіканська преса.

Серед більш відомих є такі особи, як, наприклад: Олесь Бердник, провідник Української Духовної Республіки, Левко Лук'яненко, голова УРПартії, Вячеслав Чорновіл, голова Львівської Обласної Ради, Юрій Щербак, міністер охорони навколишнього природного середовища України, Володимир Яворівський, голова Комісії Верховної Ради України з питань чорнобильської катастрофи, леонід Кравчук, голова Верховної Ради України, М. Геращенко, художник — житель міста Черкаси, О. Филипчук, поет, житель міста Камянець-Подільського та багато більше осіб.

На підставі указу Президії Верховної Ради України з 30-го серпня 1991 року про заборону діяльности Комуністичної партії, прийнято рішення не приймати кандидатів на президента від розпущеної Компартії.

Розглянуто також питання про створення одного централізованого фонду з державних фондів та добровільних пожертв для грошових видатків, пов'язаних з підготовою і переведенням виборів. Узгіднено пропозиції щодо максимального розміру добровільних пожертв на одного кандидата. Ці пропозиції повинна ще затвердити Президія Верховної Ради України.

Вміжчасі надійшли інформації з Києва, що Президія ВР прийняла усі пропозиції Центральної Виборчої Комісії, а також висловила признання комісії за дотеперішню працю.

Сесія ВР України більшістю голосів прийняла рішення, щоб прокуратура України на чолі з прокурором Михайлом Потебеньком добровільно зрезигнувала і прийняла нову назву для цієї установи, а саме Генеральна Прокуратура України, яку очолив В. Шевченко на місце Шишкіна. Відтепер він буде наглядати за слідством у справі розв'язання Комуністичної партії і долі її першого секретаря Станіслава Гуренка. Перед тим група комуністів в парляменті домагалася дозволу на відбуття з'їзду Компартії, але пропозиція комуністів була відкинена більшістю голосів. Як відомо, Компартія України була глибоко заангажавана у антиконституційному процесі перевороту, а С. Гуренко приховує перед народом багато таємниць.

АВТОБУСИ СУА

Ню Йорк. — Окружна Управа Союзу Українок Америки повідомляє своїх членок, що у справі автобусів на маніфестацію у Вашінґтоні, яка відбудеться в неділю, 22-го вересня, слід зголошуватися до Романа Кіфяка (клюб „Діброва"), на адресу: 136 Друга авеню в Ню Йорку, тел.: (212) 473-2955. Ціна квитка на автобус — 20 дол.

ПАТРІЯРХ МСТИСЛАВ БУДЕ НА МАНІФЕСТАЦІЇ У ВАШІНҐТОНІ

Під час відвідин Патріярха Мстислава І, (стоять, зліва) Роман Данилюк з УАКР та Ігор Длябога з УККА

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — Патріярх Києва і всієї України Мстислав І, глава Української Автокефальної Православної Церкви, виголосить молитву під час всенаціональної маніфестації за визнання американським Урядом державної незалежности України, яка відбудеться у Вашінґтоні в неділю, 22-го вересня.

Патріярха Мстислава відвідали в п'ятницю, 13-го вересня, представники Маніфестаційного Комітету за Визнання Незалежної Української Держави: Ігор Длябога, від Українського Конґресового Комітету Америки, і Роман Данилюк, від Української Американської Координаційної Ради. У довшій розмові, в якій голова УАПЦеркви розповів про своє перебування в Україні, Патріярх Мстислав сказав, що радо візьме участь у такій важливій маніфестації та виголосить молитву.

Маніфестаційний Комітет був створений УККА й УАКРадою з участю українських громадських організацій, які не є членами однієї чи другої установи. Маніфестація, гасло якої є „тільки незалежність принесе свободу і демократію для України", почнеться о год. 1-ій по полудні в Лафает Парку напроти Білого Дому.

До участи також запрошено ряд визначних американських політичних діячів та знавців проблематики СССР.

Преса Ню Джерзі цікавиться думками українців

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У газеті „Сандей Рекорд" з неділі, 1-го вересня, появилися знов розмови із численними українськими громадянами стейту Ню Джерзі, у серії інформацій та настроїв після подій в СССР.

Тим разом кореспондентка „Сандей Рекорд" Лінді Вошбирн перевела розмову в першу чергу зі головним предсідником Українського Народного Союзу Уляною Дячук. Притоку до розмови дало останнє видання „Українського Тижневика" із великим заголовком „Україна проголосила незалежність". Журналістка пояснює завдання УНС і цитує слова У. Дячук, яка сказала, що вона „ніколи не сподівалася побачити у своєму житті таку картину, яка була в „Українському Тижневику".

Далі журналістка „Сандей Рекорд" цитує враження д-ра Мирослава Биха, Марії Дупляк, Стефана Журавського, Михайла Целюха, Богдана Лесюка, Ярослава Федуна, Петра Величка і Євгена Сагаша.

Журналістка подає своїм американським читачам багато інформацій про Україну, про українців в стейті Ню Джерзі та про працю численних українських організацій в ЗСА. Головний предсідник УНС У. Дячук інформує американську журналістку, що частина членів УНС складає радо свої дивіденди на Фонд відбудови України і ці датки перевищили вже 200,000 дол. Вона також розповідає про пляни УНС видати економічний підручник для України та вислати 20 добровольців в Україну, щоб навчали там англійської мови. Рівночасно через своє бюро у Вашінґтоні УНС старається вплинути на Конґрес, щоб дав більше безпосередньої допомоги українському народові.

Г. УДОВЕНКО ЗІЗНАВАВ ПЕРЕД СЕНАТСЬКОЮ КОМІСІЄЮ

Вашінґтон. (Бюро УНС, Адріян Кармазин). — Тут 11-12-го вересня Сенатська Комісія фінансів переводила переслухання в справі американсько-совєтських торговельних спілкувань, з уваги на те, що місяць раніше президент Джордж Буш передав Сенатові до затвердження торговельний договір з червня 1990 року, де пропонується СССР надати права упревілейованої країни у торговельних спілкуваннях.

Одначе з уваги на зміни, які заіснували тим часом в СССР і такі ж зміни у відносинах республік з центром, Комісія фінансів зібралася знов, щоби розглянути теперішню урядову торговельну політику у світлі нової дійсности.

При відкритті переслухань голова комісії сенатор-демократ з Тексасу Ллойд Бентсен підкреслив, що торговельний договір президента Буша був підписаний з уже неіснуючою країною. Він жалувався, що не може знайти нікого з Уряду, щоб розяснив політично-економічну політику ЗСА з окремими республіками колишнього СССР і незалежними країнами Прибалтики, при чому сказав, що ЗСА мусять якнайшвидше це полагодити в ім'я всесвітньої стабільности. „Я не хочу бути свідком в 2010 році того, як у рухливому модерному Києві українські громадяни їздитимуть автами марки БМВ і розмовлятимуть клітинними телефонами марки Самсунґ без будь-яких познак американських компаній", — сказав сен. Бентсен.

Уряд репрезентували Джуліюс Кац, заступник американського торговельного представника, Томас Дістерберґ, асистент секретаря для справ міжнародної політики з Департаменту торгівлі, та Кертіс Камман, заступник секретаря для справ Европи та Канади із Державного департаменту. Всі вони переконували, щоби якнайскоріше затвердити президентський торговельний договір з СССР, при чому підкреслювали користі цього договору для американської комерції, але майже зовсім не згадували про місце пооди-ноких республік у майбутніх торговельних відносинах. Після такого ставлення справи на початку сесії наступного дня, знову виступив сенатор Л. Бентсен, заявляючи, що після вислухання представників Уряду він дальше не розуміє існуючої політики та не є переконаний в тому, що ЗСА дотримують кроку всім цим змінам.

Після цього вступу другого дня зізнавали представники латишської і литовської місій у Вашінґтоні та амбасадор України до ООН Генадій Удовенко, який найперше підкреслив історичну важливість цих зізнань, бо ще ніколи перед тим представник уряду України не зізнавав перед конґресовою комісією. Він найперше підкреслив економічну та політичну важливість України та її стратегічне положення, як багатої европейської країни. Г. Удовенко виступив категорично проти спрямування американської допомоги до центру, заявляючи, що це тільки підтримає центральну бюрократію в Москві, яка і є тим застоєм в економічних реформах.

Г. Удовенко переконував про потребу прямої допомоги ЗСА для України, зокрема, харчових продуктів і їхнього зберігання, відчищення довкілля, включно із Чорнобилем, основ. банківства та у відновленні „заіржавілого" індустріяльного виробництва. Він підкреслив, що Україна є всеціло на шляху до економічних та політичних змін, зазначуючи при тому, що Україна визнала незалежність прибалтійських країн скоріше, як це зробила Европейська спільнота. Г. Удовенко дуже сильно наголошував намір України стати незалежною державою та закликав ЗСА якнайшвидше встановити пряму торгівлю та економічну співпрацю з Україною.

Відкрилася сесія Генеральної Асамблеї ООН

Ню Йорк. — Тут почала роботу 46-та щорічна сесія Генеральної Асамблеї ООН. Більшістю голосів (83 з 150) учасники вибрали головою сесії представника Савдійської Арабії в ООН Саміра Шігабі.

Сесія Генеральної Асамблеї буде проходити в умовах, коли З'єднані Стейти і Совєтський Союз виступлять як партнери у вирішенні важливих справ, а не як супротивники у давнішньому конфлікті — холодній війні. Одним із свідчень закінчення цього періоду є прийняття в члени ООН семи країн, у тому числі трьох прибалтійських республік — Литви, Латвії і Естонії, а також Північної і Південної Кореї.

Країни Прибалтики перед Другою світовою війною були членами Ліґи націй — попередниці ООН. Потім західні держави протягом чотирьох десятиріч відмовлялися визнати анексію цих республік Совєтським Союзом, але й не визнавали прибалтійські республіки суверенними країнами. СССР недавно повернув Литві, Латвії і Естонії державну незалежність.

З прийняттям нових країн кількість членів ООН зросте до 166. Лише кілька держав залишаються нині на становищі спостерігачів ООН. Це Монако, Сан-Маріно, Ватикан і Швайцарія. Ще кілька самостійних територій не входять до складу цієї міжнародної організації.

Наступного понеділка починається щорічне тритижневе переслухання на сесії виступів голів держав і урядів країн світу. Крім звернення до учасників сесії, керівники країн проведуть у Ню Йорку двосторонні переговори. Програма цих зустрічів, мабуть, найбільш інтенсивна за всі роки існування Організації Об'єднаних Націй. Виступ президента ЗСА Джорджа Буша заплянований на 23-го вересня.

На заключному етапі сесії керівний орган Генеральної Асамблеї, Рада Безпеки, повинна висунути на розгляд сесії кандидатуру нового генерального секретаря ООН, який змінить на цьому пості Гавіє Переза де Куеяра.

ДЖ. БУШ ОБІЦЯЄ ЕКОНОМІЧНУ ДОПОМОГУ ДЛЯ СССР

Вашінґтон. — Президент З'єднаних Стейтів Америки і його Адміністрація, не зважаючи на зріст інфляції і початок рецесії в Америці, безробіття та брак соціяльного забезпечення, готується надати економічну допомогу для Совєтського Союзу тимчасовий уряд якого на чолі з президентом Міхаїлом Ґорбачовим навіть не має ще пляну, як цю велику допомогу ЗСА і Европейської спільноти прийняти й де її примістити, щоб її можна було корисно використати зимою і під час весняного переднівку.

Очевидно, що сліпа дружба Буша з Ґорбачовим і виасигнування великих сум для допомоги Москві може дорешти зруйнувати державний бюджет, збільшити дефіцит і підірвати основи американської хиткої економіки, — кажуть спостерігачі. Політичні аналітики натомість натякають на можливість додаткових витрат пов'язаних з конференцією на Близькому Сході, а може навіть воєнними діями проти іракського диктатора Саддама Гуссейна, якщо він не підпорядкується зарядженням ООН і не допустить інспекторів до своїх мілітарних баз та захованої зброї, яка підлягає знищенню.

В Совєтському Союзі перебуває тепер більша економічно-господарська делеґація на чолі з секретарем Департаменту скарбу Ніколасом Ф. Брейді і керівником федеральної резерви Аланом Ґрінспеном. Обидва вони заявили під час розмови з совєтськими представниками, зокрема з Іваном С. Силаєвим, керівником економічних справ і неформальним прем'єр-міністром у тимчасовому уряді М. Горбачова, найбільший голос в якому мають тепер репрезентанти 10-ох республік, що зі сторони американського Конґресу, Палати Репрезентантів і Сенату, ледви чи будуть якісь поважні перешкоди. В цьому вони однак не були дуже певні, беручи до уваги вибори президента в наступному році і їхній власний інтерес в цьому.

„Ми дивимося з оптимізмом на полагодження цієї справи", — заявив кореспондентам Н. Брейді, який особисто підтримує повністю президента Дж. Буша. Використовуючи прихильне наставлення американської урядової делеґації, І. Силаєв настоював на започаткуванні допомоги тепер, поки ще не розпочалась гостра зима, яка може стати на перешкоді розподілу харчових продуктів. „Зима не буде на нас чекати", — заявив Силаєв і додав, що він особисто вірить в гуманність Заходу, який не дозволить, щоб населення СССР голодувало цієї зими.

Західні спостерігачі кажуть, що „людина Бориса Єльцина", тобто І. Силаєв, належить до категорії пропаґандистів вищої ранґи і тому його звернення залишили, як каже Брейді, глибокий вплив на американську делеґацію.

Що до 10-ох республік, які нібито творять теперішній тимчасовий уряд, але тільки до часу, поки закріплять свою владу московські імперіялісти після невдалого перевороту, то їхній „власний" шлях й економічне відродження триватиме від 10 до 15 років, — заявив американцям М. Горбачов, який все появляється там, де потрібно обдурити чужинців, або зачарувати їх „великими совєтськими плянами демократичних перемін". За три-чотири роки він плянує щойно розпочати перехід у систему вільного ринку, але це буде тільки обережна спроба, бо про свобідну економіку типу Західньої Европи в Москві покищо тільки мріють.

Як і треба було сподіватися, жоден представник, з американської делеґації, чи хоч би сам М. Горбачов, не згадували про шляхи самовизначення поневолених Москвою народів, які проголосили акти державної незалежности, що їх, ординарно висловлюючись, Горбачов, Єльцин і їхня кліка цілковито ігнорує, або старається всякими способами перешкодити. Деякі західньоевропейські аналітики, прихильні до поневолених народів кажуть: „Ми надіємося, що ці народи зуміють належно самі про себе подбати".

Шанувальники М. Лисенка при праці

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Роковини одного з найбільших композиторів України Миколи Лисенка, що припадає на 1992 рік, сколихнули усіми любителями музичного мистецтва в один чи інший спосіб. Але таки здається, що найбільше в цьому напрямі працює троє музик, які відвідують нашу редакцію, щоб розповісти про свої пляни, але також про те, що вони вже зробили.

Лілея Волянська, молода відома співачка вже у нас в редакції не вперше і ми мали нагоду писати про її успіхи на концертових залях, а передусім про її успіхи в Україні, де вона вже двічі в останньому році побувала. Тепер, як розповідає нам, вибирається туди у жовтні чи не на цілий рік, із своїм вірним акомпаньятором Тарасом Філенком. Але, власне кажучи, ця теперішня тура Л. Волянської і Т. Філенка розпочалась у Канаді, а відтак провели вони з великим успіхом концерти на Східньому побережжі ЗСА. Саме у тих усіх концертах вони виконували твори М. Лисенка і деякі із них, які не були ніде виконувані досі, а які їм вдалося отримати. Поруч із тим вони зробили недавно записи із двох програм по українському радіо. Один із них — це стрічка із творів М. Лисенка з оркестрою Київського радіо під орудою маестра Івана Гамкала, диригента оркестри Київського оперного театру, а на другій стрічці зроблено записи із творів українських діяспоральних композиторів, як Ігоря Соневицького, Миколи Фоменка, Лева Волянського, Федора Якименка, Василя Шутя та інших.

Музикознавці д-р Т. Філенко і д-р Т. Булат та співачка Л. Волянська в редакції „Свободи" розповідають про Лисенківський Рік.

Наші музики розповідають нам також, що вони брали вже участь у двох фестивалях у Львові: один — це був міжнародний фестиваль віртуозів, а другий складався із музики української діяспори.

Л. Волянська додає, що крім плянованих знову в Україні концертів, вона вдруге буде співати в Київській опері, і на запрошення відомого співака, керівника цього оперного театру Дмитра Гнатюка вивчає ролі Марильці в опері Лисенка „Тарас Бульба" і Оксани в „Запорожці за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського.

Але все ж таки найважливішим, як завважуємо, для цих трьох культуротворців є таки відзначування ювілею М. Лисенка, і наші музики мають до цього свого завдання підтримку Всеукраїнської спілки музичних діячів.

Всеціло віддана пропаґуванню творчості М. Лисенка є д-р Тамара Булат, гостя, що відвідує редакцію разом із двома молодими

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 17-ГО ВЕРЕСНЯ, спалена стопка у переключній станції Американської телефонічно-телеграфічної компанії, що знаходиться в нижній частині Мангеттену, була спричинником майже цілковитого виключення телефонічного сполучення далекого віддалення. Одначе найбільше пакости через цю подію зазнала повітряна комунікаційна мережа та всі три летовища метрополітального Ню Йорку. Як твердять ознайомлені з цією подією особи, проблема пов'язана зі стопкою могла бути значно більшою, але тому, що це сталося о год. 4:50 по полудні, то більшість підприємств і біржа вже були закриті. Одначе приземлювання та відлети літаків на всіх трьох летовищах Ню Йорку — Ню Джерзі були дуже сильно заторкнені цим випадком. Принайменше на кілька годин були спізнені відлети, а більшість літаків, що прямували до Ню Йорку з цілої країни, були спрямовані куди-інакше або зовсім не вилітали.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ мав дуже коротку зустріч з президентами всіх трьох країн Прибалтики, які просили його вставитися перед совєтським урядом, щоби він відтягнув якнайскорше свої війська з їхніх територій. Будучи в дуже складному становищі, коли йдеться про будь-які справи пов'язані з совєтським урядом і його приятелем М. Горбачовим, президент Буш завжди до пересади обережний. Так було і цим разом. Він приобіцяв, що американські представники на переговорах з совєтами згадають про цю справу.

У СВІТІ

ПРЕДСТАВНИК МІНІСТЕРСТВА внутрішніх справ Австрії повідомив, що колишній керівник східньонімецької розвідки Маркус Вольф перебуває на австрійській території і звернувся до уряду країни з просьбою надати йому політичний притулок.

В ПОНЕДІЛОК, 16-ГО вересня, 47 вояків з Югославської народної армії перейшли мадярський кордон і попросили політичного притулку.

В ДОНЕЦЬКОМУ ВІДБУВСЯ організований Рухом масовий мітинґ, присвячений жертвам червоного терору. Увечорі учасники мітинґу, ростеливши на землі великий синьо-жовтий прапор України, обставили його свічками і запалили їх. Свічки горіли в руках людей, у вікнах багатоповерхових будників.

Замовте „Свободу" для своїх рідних чи приятелів в Україні!

За 6 дол. на тиждень кожної п'ятниці летунською поштою піде на вами подану адресу в Україні 5 чисел „Свободи" за тиждень, що щойно скінчився. Суґеруємо на пробу замовити газету на три місяці і перевірити з адресатом чи він (вона) отримує газету. Ці газети, які адміністрація „Свободи" висилає таким способом доходять до адресатів в Україні.

Пам'ятайте, „Свобода" для України — це джерело інформацій, це вікно у світ, це зв'язок з діяспорою!

Замовлення з адресою і відповідною сумою слід пересилати до: „Svoboda" Administration, 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Судова розправа без прецеденту в історії

У минулому тижні у Маямі на Фльориді закінчили кількатижневе комплектування лави присяжних, яка рішатиме долю колишнього диктатора Панами, генерала Мануеля Норієґи. Його афера наробила була стільки шуму, що трудно було знайти 12 чи 10 осіб, з яких кожний і кожна були б об'єктивні й не упереджені. Один кандидат на присяжного суддю заявив просто: „Я переслав би його до Панами, щоб там його повісили".

Мануель Норієґа прийшов до влади у 1988 році почерез вирежисерований ним державний переворот. У наступному році відбулися там вибори президента і Норієґа ганебно пофальшував їх. Одним із закордонних обсерваторів був колишній президент Джиммі Картер і він з обуренням оповідав про цинічну поведінку вірної Норієзі панамської поліції. Норієґа проголосив, що його вибрав народ на президента і почав правити по-диктаторськи. Це спричинило повстання проти нього, але Норієґа зумів здавити його, бо повстанцям не прийшла з допомогою американська залога на приморській частині Панами.

Коли Норієґа почав відгрожуватися Америці й настала небезпека життя замешкалим там американцям — у грудні 1989 року президент Джордж Буш перевів туди збройну інтервенцію. Норієґа схоронився в амбасаді Апостольської столиці, але після десяти днів піддався американцям. Прокуратура в Маямі оскаржила була Норієґу ще за його урядування, як посередника і спільника у перекидуванні з латинської Америки наркотиків до ЗСА. За це й інші злочини судитимуть його. Його адвокати твердять, що Америка взагалі не має права судити його за ніякий кримінальний злочин, бо він — воєнно-полонений. Норієґа служив колись в американській армії і навіть в розвідці і тому не виключені деякі неприємні зізнання Норієґи. Але це людина безоглядно позбавлена розуміння, що таке етика у громадському житті.

Історія судочинства знає різні курйози — і по стороні крайньої жорстокости і крайнього лібералізму. Пилат засудив на смерть Ісуса Христа, хоча був переконаний, що Христос невинний, але злякався юрби жидів, які кричали „Распни!" Так звана свята інквізиція ганялася за чарівницями й недовірками, яких палила на кострі. Так згорів теж Іван Гус. Після Другої світової війни відбувся Нюрнберзький суд над воєнними злочинцями. Розстріляли кількох німецьких генералів, які вславилися були як стратеги. Між суддями був також совєтський представник того режиму, який завів каптурові суди й принцип кругової поруки. Візанталь очолив у Відні цілий штаб, який ганявся за дійсними й увязненими воєнними злочинцями. Його звеличницею і помічницею є контролер міської Управи Ню Йорку, колишня конґресменка Гольцман. Жертвою такої погоні за „воєнними злочинцями" впав Дем'янюк, видачі якого жадав був Ізраїль на основі „документу", очевидної фальшивки, яку з Москви дістав від КҐБ жидівський мільйонер Гаммер.

Знову ж по протилежному боці є сучасне американське судочинство, мабуть, найліберальніше у світі. Ніде нема такого, щоб при арештуванні злочинця рецитувати йому всі його права, нема такого, щоб адвокат міг „договорюватися" з прокуратором і робити компроміс, що обов'язує суддю. Постали в Америці „оборотові двері", якими злочинець входить до суду і зараз відтіль виходить, щоб далі ламати закон.

Але судова розправа проти Мануеля Норієґи не має прецеденту в історії, бо судять колишнього диктатора сусідньої маленької держави. Він пересидів у слідчій в'язниці більше року, але це не була в'язнича келія: він мав у своїй кімнатці телевізор, книжки, право листування з родиною. Влада дозволила на переведення з ним телевізійного інтерв'ю, в якому він проявив давню прикметну йому ароґанцію. Передбачають, що судова розправа триватиме кілька місяців, що коштуватиме Америці великі суми — з кишень податників. Може правду казав той кандидат на присяжного суддю, який радив не морочити собі голови, не переводити показовий справедливий суд з великими грошовими витратами, а вислати його до Панами, де зробили би з ним порядок.

Історія називає кілька світових державних потуг, які тримали в рабській покорі численні народи. Найбільші, — Римська Імперія, Британська Імперія і найближча до нас Австро-Угорська. Між ними — тисячі, сотні років. Про все це ми читали в книжках, повістях, документальних творах і зовсім не думали-не гадали, що самі будемо учасниками чи свідками існування імперії, в якій ми дивилися на мапи, які показували, як протягом восьми століть (від 3-го перед Новою добою до кінця 5-го нашої ери) Рим створював велетенську рабовласницьку імперію від нинішніх кордонів Еспанії, Франції, та Британії до Індії та як вона врешті розсипалася на численні самостійні держави.

Починаючи з XII століття, поневолена не так давно Римом Британія сама перетворюється на могутню імперію, підкорюючи собі народи світу. Маленька Великобританія з населенням 50 мільйонів поневолила понад 600 мільйонів ірляндців, південно-африканців, цейлонців, пакістанців, канадійців, австралійців та новозеляндців. Лише на початку XX століття і вона розвалилася.

Можливо, в пам'яті лише старшого покоління згадується процес розпаду Австро-Угорської імперії, яка розчленувалася у наслідок революційних подій 1917 року і відтоді на европейській мапі з'явились окремі держави Мадярщина, Австрія, Чехо-Словаччина та інші, що потім увійшли в склад Югославії. Мусимо відзначити, що розвал австро-угорської імперії не тільки не приніс волі українському народові на західніх землях, а ще й погіршив умови їхнього життя в межах ворожих держав.

Василь Сокіл

КІНЕЦЬ ОСТАННЬОЇ ІМПЕРІЇ

Нині ми свідки розпаду останньої у світі імперії, яка, як і всі інші, має кількастолітню епопею зухвалої завойовницької політики і жорстокого поневолення народів від Балтики до Тихого океану на Далекому Сході, а на південь до Чорного моря, до кордонів Туреччини та середньоазіятських країн з прицілом на Індію. Подібно до римських завойовників російські царі, починаючи від Івана Калити (XIV століття) через Івана Ґрозного, Петра Першого за сімсот літ загарбали стільки земель і поневолили народів, що можуть дорівнюватися римським диктаторам.

Революційний струс розвалив Австро-Угорську імперію, а Російську імперію зберегли большевики. Жорстоко придушили визвольні рухи, особливо нещадно в Україні, поміняви назву царської на совєтську імперію.

Демагогічні гасла „братства народів", приховували ганьбу тюрми народів, а ґльобальний терор, який перевищував римський, тримав у страху й покорі мільйони народів. Здавалося, — навіки вічні...

Багатомільйонна армія комуністів настільки міцно тримала народи загнузданими, що важко було їм уявити, — де шлях до порятунку. Сталінський терор, на рахунку якого десятки мільйонів знищених небезпечних йому людей, паралізував волю людей до такої міри, що навіть тоді, коли проголосили ґорбачовську перебудову, більшість довгий час не зважувалася повірити в неї. Цим скористалась імперська сила, щоб захистити себе і в слушну мить розправитися з перебудовниками-демократами. І таки зважилися на цей крок. На щастя, прорахувались. Кинулися сторч головою на свою погибель.

Жовтневий заколот 1917 року американський журналіст Джон Рід назвав — „Десять днів, що потрясли світ". Серпневі дні 1991 року ввійдуть в історію як „Три дні, що повалили останню імперію". Імперію „собирателей земли русской" Калити, Ґрозного, Петра Першого, Катерини Другої і Сталіна Останнього!

Загибель деспотичного багатоліття і початок визволення народів, що відбувається нині в колишній тюрмі народів, подібні до грому й блискавки серед темної ночі, неочікуваним сходом сонця задовго до світанку. Усім давно бажалося щоб ніч кінчалася. Всі чекали сонця, але щоб це сталося так швидко і несамовито, важко було сподіватися. Казали, — процес складний, труднощі великі, сили нерівномірні, — не слід прискорювати... А прискорення прийшло як грім серед білого дня! Як гострий промінь серед темної ночі події цих днів відкрили перед очима народів, хто заважав їхньому щасливому майбутньому. І стало ясно, кого належить змести зі шляху дійсної перебудови.

Нечувано! Неймовірно! Важко уявити, що все це дійсно відбувається. Але це дійсність, не вигадка. Комуністична партія заборонена по всій території союзних республік. Дванадцять мільйонів гнобителів, які досі мали в своїх руках колосальну владу, витурені на вулицю в чергу на біржі праці! Секретарі обкомів рятуючись від покарання, ховатимуться в підпіллях!

Ховатимуться, щоб при нагоді кинутися рятувати втрачену владу. Тому нехай живе суворе недовір'я до поведінки консервативної більшости в парляменті, яка так ніби одностайно проголосувала за розпуск Компартії. Чи не тактичний маневр це?

Перемога прогресивних сил очевидна, хоч іще потребує немалих зусиль для її повного утвердження. Три дні заколоту можна вважати випробуванням свідомости пробуджених народів. Відтепер настали дні, тижні, місяці справжнього оновлення суспільства, остаточного знищення всього старого, віджилого, трухлявого.

У розвалі комуністичної совєтської імперії волею сприятливих обставин вирішальну ролю відіграла Україна. Проголошення незалежности прибалтійських республік стали, можна сказати, запалом у бікфордовому шнурі визвольних рухів. Чисельно невеликі, але національно свідомі, вони були небезпечні для Москви, тому вона з такою ненавистю кинулася душити, гасити цей маленький вогник. Проте іскра не гасла і спалахнула полум'ям у тому місці, де стараннями щербицьких, івашків та гуренків унеможлилювалося навіть сірничковий спалах визвольного вогню. Для вартових непорушного Союзу Україна вважалася найблагополучнішою, нездатною на таку зухвалість, яку виявили прибалтійці. Ґарантією покірности Москві була могутня комуністична більшість в українському парляменті. І раптом...

Безумовно, події в Украї-

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Галина Колесса

Музичний фестиваль в Києві

Всього кілька тижнів залишилося до того дня, коли в столиці України, стародавньому місті Києві, урочисто відкриється 2-ий Міжнародний музичний фестиваль „Київ Музик Фест'91". В його рамках вісім днів, від 5-го до 12-го жовтня, в найкращих залях столиці звучатиме сучасна музика композиторів з цілого світу. Відбудеться кілька десятків симфонічних, камерних, хорових та інших концертів, серед яких — концерт французької вокальної музики, вечір фортепіянних дуетів, та ін.

Запрошено композиторів і виконавців з Франції, Японії, Росії, ЗСА, Канади, Англії, Вірменії, Польщі, Китаю, Бразилії, Азербайджану, Туркменії, Югославії, Чехо-Словаччини, Австрії і Голляндії.

Важною і цікавою сторінкою фестивалю буде проведення Першого Конкурсу Композиторів імені Мар'яна та Іванни Коць. Другий та Третій конкурси проводитимуться в наступні роки. Слід відзначити, що саме в цей важливий для України історичний період, який ми тепер переживаємо, створення таких конкурсів відіграє важливу роль в привернені уваги до української культури та історії, бо в умовах конкурсу є написання творів на історичну тематику (голодомор в Україні, чорнобильська трагедія).

Перший, цьогорічний конкурс на кращий твір, присвячений загальній темі про Україну, буде відкритий для всіх українських композиторів, які проживають в межах колишнього СССР. Кожний кандидат необмеженого віку зможе подати один симфонічний твір, написаний між 1960 і 1990 роками включно. Справа в тому, що до недавнього часу наші композитори не могли оприлюднювати патріотичних творів. Тому організатори конкурсу хочуть їм дати можливість продемонструвати такі твори, написані від 60-их років.

Переможцям будуть визначені такі нагороди: перша премія — 2,000 ам. дол., друга премія — 1,500 дол. третя премія — 1,000 дол. Крім того, особливу нагороду в сумі 500 дол. буде вручено за наслідками анкетування слухачів.

Ініціяторам і фундаторам цих конкурсів, відомим меценатам української культури, подружжю Мар'янові та Іванні Коць, належиться признання і подяка за розуміння місії майбутнього конкурсу і його уможливлення. Цей конкурс буде проводитися в рамках вищеназваного фестивалю.

Організатором проведення 2-го Міжнародного музичного фестивалю „Київ Музик Фест'91" є Спілка Композиторів України, яку очолює Є. Станкович, а президентом фестивалю є секретар СКУ Іван Карабиць. Та не тільки вони спричиняються до справи фестивалю. Продюсер та мистецький дорадник фестивалю — композитор і диригент з Америки Вірко Балей, фінансовий директор — Володимир Симоненко. У дирекції фестивалю — Є. Станкович, Голова Спілки Композиторів Харкова Валентин Бібик, Голова Львівської Спілки Композиторів Мирослав Скорик, координатор в ЗСА — Ірена Стецура.

Важко переоцінити ролю проведення в Києві Міжнародних музичних фестивалів. Завдяки ним в даних історичних умовах столиця України стає центром музичного життя Східньої Европи. Крім того, мистці з цілого світу, приїжджаючи до України, нав'язують контакти з українськими мистцями і потім запрошують останніх виступити з концертами в різних країнах, що безумовно сприяє поширенню українського мистецтва по світі і підняттю його престижу на міжнародний рівень.

Отож, ми з цікавістю і нетерпінням чекаємо на вісти про фестиваль і надіємося невдовзі почути імена переможців вищеназваного конкурсу.

На закінчення передаємо читачам слова президента фестивалю Івана Карабиця: „Будемо раді бачити на фестивалі всіх, хто забажає приїхати в Україну, поспілкуватися з мистцями, послухати музику. Віддамо їм нашу щирість, сердечність і ласку!"

Ярослав Татомир

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ — ТРЕБА МАСОВОЇ АКЦІЇ

З надією глядимо на успіхи нашої Батьківщини у її важкому змаганні до власної держави. І коли ми дивимося на ці важкі змагання, перед нами постає питання: чи ми велика українська еміґрація у вільному світі робимо все, що можемо і що ми повинні робити, щоб помогти нашому народові у сьогоднішній великий, переломовий час, у сьогоднішній історичний момент?

Ми повинні бути свідомі цього, що сьогоднішні змагання нашого народу — це не змагання за якийсь один привілей, за поправу буття нашого народу на якомусь одному відтинку чи в одній площині, але це змагання за найвищу мету кожного народу, це змагання за власну суверенну, незалежну державу.

Не будемо говорити у цій статті про матеріяльну допомогу, що її діяспора дає Батьківщині. Ця матеріяльна допомога, хоча покищо ще не вповні скоординована, ще дуже неспівмірна до потреб нашого народу і до спроможностей нашої еміґрації, але все ж працює і поволі кращає. На цьому місці варто відзначити збірку фондів на допомогу Україні, що її послідовно і безперервно веде наш Батько Союз.

У цій статті я хочу порушити преважну справу політичної допомоги, що її наша діяспора повинна дати Батьківщині. Йде про наш скоординований натиск на Президента ЗСА (в інших вільних країнах йде про натиск на голів цих країн), на Конґрес та на публічну опінію ЗСА у справі визнання Урядом ЗСА незалежности України, у справі іншої політичної допомоги та у справі матеріяльної допомоги Україні, тепер у часі перебудови збанкрутованої комуністичної господарки на вільну господарку.

Дотепер ми зробили дуже мало у цій площині і це, що ми зробили, обмежується майже виключно до звернень до Президента й Уряду ЗСА деяких наших центральних організацій.

Що більше ми можемо зробити на цьому полі?

Перш за все ми можемо вислати до Президента й Уряду ЗСА відповідні звернення від усіх наших наукових, культурно-освітніх, релігійних, спортових, професійних й інших організацій та тисячі індивідуальних листів від наших громадян. Найбільш песимістична оцінка американців українського походження дає цифру 600,000 громадян. Приймім що тільки один на двадцять із цих наших людей напише листа до Президента. Це дало б 30,000 листів, цифру яка має ла б свою поважну вагу. Подібно ми могли б „засипати" листами конґресменів і сенаторів у багато стейтах.

Багато громадян буде, правдоподібно критично дивитися на ідею масового писання листів до Президента і т.д. з цієї причини, що вони слабо володіють англійською мовою, що у їх листах було б багато мовних похибок і т. п. Цим нашим громадянам слід пригадати, що вони мають дітей або і внуків, які добре володіють англійською мовою, а якщо у них немає ні дітей ні унуків, то вони можуть завжди знайти когонебудь між їхніми приятелями чи знайомими, що їм поможуть.

Ці з нас що мають трохи журналістичного таланту, могли б вислати листи, а то і статтейки до американської преси.

Чи всі ці листи йдуть — „до коша"? Американські часописи поміщують щонайменше 80 відсотків листів, що висловлюють таку чи противну опінію на якусь справу (треба обов'язково подати у супровідному листі вашу адресу і число телефону. Перед поміщенням листа редакція часопису майже завжди телефонує до вас, мабуть, щоб стверди́ти, що а́вто́р ли́ста є дійсною особою. Коли ви висилаєте листа до Президента, сенатора чи конґресмена ви завжди отримуєте листа із підписом адресата або його асистента.

Інші засоби впливу на опінію провідних людей і широкого загалу це: платні оголошення у пресі, демонстрації, голодівки перед Білим Домом, Конґресом. Ще інший, дуже успішний спосіб інформування конґресменів і сенаторів, це відвідування їхніх бюр малими, дво-до-чотири особовими групами. Великий досвід у таких „лаббі"-акціях мають „наші дівчата" із філядельфійського Комітету Оборони Національних і Людських Прав України.

Вищезгаданий активізм вимагає трохи уваги, труду і часу. Але йдеться про дуже велику справу, йдеться про існування преважної, унікальної історичної нагоди. Чи ми можемо скапітулювати у цей великий історичний момент перед нашим лінивством?

Наш народ склав у змаганнях до волі мільйони жертв. Чи ми могли б пожалувати труду... щоб написати кілька листів?

Микола Щербак

Дні дитинства

О, дні дитинства, сповнені тривоги,
І ліс, і поле, колючки й стерня...
Не раз блукав ти й різав собі ноги,
Та в силу вибивавсь, як вовченя.

І виріс ти, і вибився, нівроку,
Такий, що не збороти, не зігнуть!
Земля, як неня, випоїла соком,
А неня кревно показала путь.

І ти проходиш долами й лісами
Уже ніде й ніколи навмання.
І хоч відбився ти, як дитя від мами,
Та ти вже вовк — не кволе вовченя!

(Із збірки поезій „Чебрець", 1991).

Любомир Онишкевич

ДВА ПЕРЕВОРОТИ

I.

Мушу признатись, що хоч я прожив лиш шість років мого дитинства в Україні, а вже сорок-два в Америці, то всеж таки у Львові, чи в Києві я чуюсь, як у себе вдома... Тому, коли я дістав запрошення викладати теорію менеджменту у моєму рідному Львові, я це запрошення зустрів з великою радістю і не лиш прийняв його, але ще й вирішив поєднати його із перебуванням в Запоріжжі. на фестивалю „Червоної Рути". Й не снилось мені тоді, що під час цієї знаменної прогульки в Україні я зможу бути свідком не одного, а двох історичних переворотів...

Першу познаку, що це не буде звичайна собі, рутинова, поїздка, я мав ще в Києві, куди прибув 6-го серпня. Мій добрий приятель, пов'язаний з Народною Радою, попередив мене: „Може ти краще повернись назад в Америку — я маю інформацію, що щось небезпечне може статись в часі між серпнем, а жовтнем". Але я, в своїй американській ароґанції, збув його, мовляв: „Як я маю колись загинути, то хочу загинути в Україні — тепер матиму на це нагоду!" — зажартував я собі. І так я, без найменшої турботи в світі, сів на поїзд і поїхав в Запоріжжя, на „Червону Руту".

Хоч концерти фестивалю не були на тому самому емоційному рівні, на якому була перша „Червона Рута" в Чернівцях, то все ж таки, дні в Запоріжжі були надзвичайно цікаві, бо я провів їх всеціло в товаристві „молодої України" — тих прекрасних молодих людей, цвіту нашої нації, з якими я мав честь зазнайомитись ще під час студентської голодівки, в жовтні останнього року. Це — справжня еліта України, її майбутнє, її гордість. Дні минули безжурно, закінчуючись великим заключним концертом, в неділю 18-го серпня, на стадіоні „Металург" в Запоріжжі, на якому виступав теж кандидат на президента України, Вячеслав Чорновіл, якому молоді учасники Рути дали гучну, двадцятихвилинну овацію.

На понеділок 19-го серпня я мав квитки на поїзд до Львова. Але ранком ми включили телебачення, яке сповнило нас острахом: замість ранішніх новинок, на всіх каналах був заповідач із Москви, який повідомив нас, що уряд СССР перебрала „хунта" російських комуністів-шовіністів, яка забороняє нам все: пресу, суверенність, демонстрації, волю. Прийшли знову „світлі" часи сталінізму — запевняв нас суворий заповідач; ви або підкорюйтесь, або ми вас знищимо!

Між нашою малою групкою українських американців і канадців скоро створилась паніка: всі старались дістати квитки до Києва, щоб звідтіля зловити найшвидший літак назад „до цивілізації". На мене, одначе, прийшла якась така хвиля фаталізму: „Що буде, то буде; я тут, я частина України, і що спіткає їх, нехай спіткає й мене". Я вирішив, що я маю зобов'язання у Львові вчити студентів, тож моє місце у Львові. Мої знайомі попереджали мене: „У Львові буде найгірше!". Але я, у своєму „трансі", без найменшого вагання сів на поїзд до Львова й покинув Запоріжжя, десь коло полудня цього ж дня.

Дорога із Запоріжжя до Львова є звичайно довга і нудна. Але вагони мого поїзду були вщерть виповнені молодими музикантами й учасниками „Рути". Я запізнав десятки їх, десятки прекрасних молодих людей. Ми майже безперестанку співали (я навчився більш пісень про „бандерівців"", ніж я чув за ціле своє життя), жартували, їли сало з часником, пили горілку й плянували, як ми будемо обороняти нашу неньку-Україну від цієї нової орди. Очевидно, всі ми були перестрашені до кості — що з нами станеться? Але мої молоді співмандрівники всі, як один, готові були до боротьби: „Ми задалеко зайшли за останніх два роки, щоб знову покоритись. Ми радше загинемо, чим підемо знову у ярмо!" — твердили вони.

На кожній станції отримували ми нові вістки про стан в країні. Було в нас теж короткохвилеве радіо, на якому ми слухали „Радіо Свободи" з Німеччини, тож ми докладно знали, що діється в світі. Між нами скоро витворилось почування тіснопов'язаної спільноти: ми всі знали, що їдемо можливо на криваву боротьбу, може й на смерть. Ніхто навіть й не висував думки, що може прийдеться якось жити в цих нових умовинах. Кожний із цих молодих людей був рішений боротись, боротись, можливо, до загину.

Від міста Хмельницького на Поділлі наші співпасажири почали висідати; ми прощали їх бравурними викриками, в якій мало хто справді вірив: „До побачення у самостійні Україні!" До Львова прибули ми коло полудня у вівторок, 20-го серпня. Тут зустріли мене представники із Інституту Менеджменту (при Львівському у ніверситеті), де я мав викладати. „Чи розпічнемо наш курс, в теперішній ситуації?" — спитав я їх. „Але ж, абсолютно!" — запевнили вони мене — „Якісь там собі ідіоти в Кремлі нам цього не переб'ють!"

Львів, як я скоро побачив, готувався на найгірше. Ходили чутки, що КҐБ готує листи людей, яких треба зразу арештувати (я пізніше чув від добрих людей, хоч сам того не бачив, що й я на ту листу якось попав...), що вони відкрили три концентраційні табори в околиці Львова (які були зачинені ще від часів Брежнєва) і готували їх на нових „гостей", а теж, що вони замовили 25,000 кайданок... В свою чергу, як я скоро довідався, молоді львів'яни теж не спали. Готувалась складна оборона міської й обласної рад і взагалі центру міста. До Львова почали стягати величезні вантажні авта, із брилами цементу, щоб затарасувати вулиці. Прибули спеціялісти від електричного зварювання, щоб приварити трамваї до рейок. Працівники поблизького танкового ремонтного заводу готувались захопити цей завод, де було декілька тисяч танків.

Закінчення буде.

НЕДІЛЯ, 22-го ВЕРЕСНЯ, 1991 РОКУ — ВАШІНҐТОН — ЧИКАҐО — ЛОС АНДЖЕЛЕС ВСІ НА МАНІФЕСТАЦІЮ: „ТІЛЬКИ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ПРИНЕСЕ СВОБОДУ Й ДЕМОКРАТІЮ ДЛЯ УКРАЇНИ!"

Спеціялістка в нуклеарній медицині

Фреквілл, Па. — Нещодавно Таня Чабан, дочка Йосифа та Андреї Чабан, закінчила з відзначенням Міллерсвіллський університет, отримавши диплом бакалявра у ділянці біології зі зосередженням у технології нуклеарної медицини.

Перебуваючи у міллерсвіллському університеті Таня впродовж двох років була менаджером університетської гокейової дружини, є членом крайового університетського жіночого клюбу „Делта Фай Епсілон". Вона є парафіянкою української католицької церкви св. Івана Хрестителя у Мейзвіллі, Па., та колишньою членкою танцювального ансамблю при цій же церкві.

Після закінчення студій отримала працю технолога нуклеарної медицини в головній лікарні міста Ленкестер, Па.

Таня Чабан є членом 242-го Відділу Українського Народного Союзу, якого секретарем є її батько.

У ПЕРЕДМІСТІ АЛІКАНТЕ в Еспанії в наслідок вибуху замінованого авта загинуло троє поліціянтів, 30 осіб поранено. Власті вважають, що це вчинили члени баскської організації, яка вдається до терору в боротьбі за автономію.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР Совєтського Союзу Ніколай Трубін заявив, що з письменника Олександра Солженіцина, якого в 1974 році було звинувачено у зраді батьківщини, знято це звинувачення як безпідставне. Солженіцин, який проживає в ЗСА, сказав, що повернеться в Росію як тільки закінчить писати книжку.

АНГЛІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК Салман Рушді, приречений покійним аятоллою Хомейні до смертної кари, став лавреатом премії Письменницької Гілдії Великобританії за дитячу книжку „Гарун і море казок".

Завершується будова парафіяльного дому св. Юра

Ню Йорк (Р. Голіят). —У четвер, 12-го вересня, працівники будівельної фірми Демідо Констракшен поставили останній поверх кооперативного мешканевого парафіяльного дому св. Юра в Ню Йорку. Цей український хмаросяг є новим репрезентативним економічним здобутком українського поселення великого Ню Йорку, в дільниці, яку звуть „Іст Вілледж".

Останніми роками ця дільниця збагатилася величезними новими будівлями, як: Кіно, гуртожитки для студентів Нюйоркського університету, а під цю пору будують об'ємистий гуртожиток для студентів Купер Юніон — школи інженерів.

Український хмаросяг сусідує з українською католицькою церквою св. Юра, збудованою у 1976 році, і академією св. Юра, збудованою у 1957 році. Між церквою і хмаросягом є в'їзд на площу до паркування автомобілів. Ця парафіяльна посілість-квадрат, положена між 7-ою вулицею і площею Тараса Шевченка та 6-ою вулицею, в сусідстві з домом Українського Музею, який куплено кілька років тому.

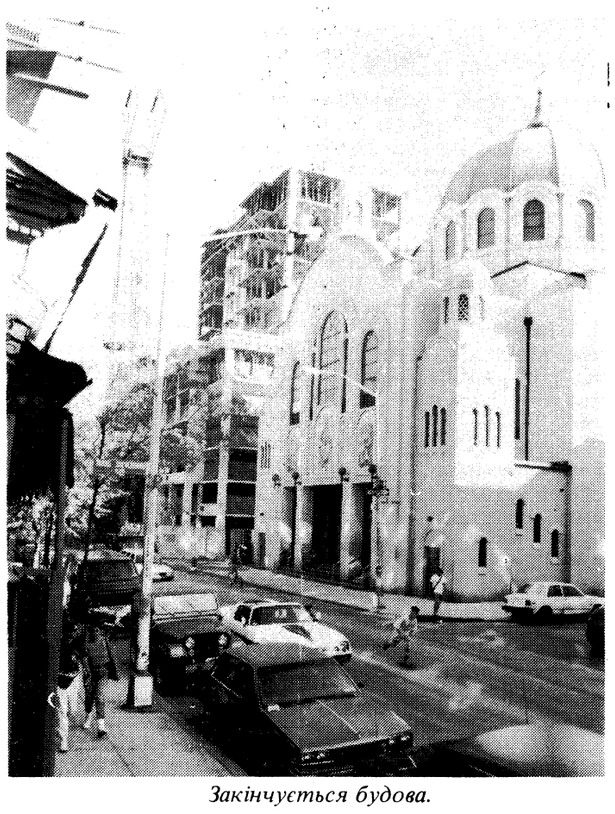

Закінчується будова.

У цьому українському центрі після Другої світової війни розгорнули багатогранну працю: українська православна церква Всіх Святих, Українська Федеральна і Українська Православна Кредитівки, Наукове Т-во ім. Тараса Шевченка, Український Конґресовий Комітет Америки, Союз Українок Америки, Шкільна Рада УККА, Український Музей, Українська Американська Координаційна Рада, Пласт, СУМА, ООЧСУ, редакції газет „Національна Трибуна" і „Наш Світ", Т-во „Самопоміч", Український Народний Дім, Український Спортовий клюб, десятки домовласників і підприємців, книгарні „Сурма", „Арка" і „Молоде життя" і українська друкарня „Луна", українські крамниці, ресторани, українські професіоналісти,найстарша в Ню Йорку Ковбаснюк агенція, яка полагоджує справи подорожей, афідавітів і забезпечення. Усі вони служать українській громаді порадами і поміччю.

Цей 12- поверховий хмаросяг в українському центрі Ню Йорку буде готовим до вжитку з початком 1992 року. Його кошторис виноситиме коло 9 міл дол. Цей новий економічний здобуток українського поселення є доказом живучости і росту українського поселення в Америці.

Особи, що зацікавлені купном кооперативного апартаменту, можуть отримати точні інформації у парафіяльній канцелярії церкви св. Юра, 33 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку, або телефоном: (212) 674-1615.

ЗАКЛИК ХОРУ „ЖУРАВЛІ"

Чоловічий хор „Журавлі" знов вибирається в Україну. Тим разом „Журавлі" заплянували свою поїздку на листопад — в дуже важливий для України час, напередодні президентських виборів. На запрошення Української Республіканської Партії хор виступатиме в Полтаві, Харкові, Луганському, Донецькому, Дніпропетровському, Запоріжжі, Кривому Розі, Кіровограді, Черкасах і Києві.

Два попередні концертні турне хору по Україні доказали, що його спів дуже потрібний в час відроджування української готожности.

Ця поїздка пов'язана з великими коштами: зокрема з коштами переїзду, а також злетом хору на проби перед виїздом. В скрутній фінансовій ситуації є Об'єднання Українців в Польщі. „Журавлі" примушені звернутись із закликом про фінансове спонсорування і пожертви для здійснення плянової поїздки.

Надіємся, що вагомість задуму зустрінеться з підтримкою української громади (діяспори) і знайдуться установи та особи, які захочуть спонзорувати поїздку „Журавлів" по східній та центральній Україні.

Просимо посилати пожертви до Об'єднання Українців в Польщі, вул. Черняковська 73/79, 00-718 Варшава, тел. 41-23-51, 41-30-33. Номер конта: Bank Gdanski, IV Oddzial Warszawa, 300009-5467-132, конче з дописко: „Поїздка ‚Журавлів' в Україну". Дуже просимо про жертвенність.

Управа хору

Рочестерська громада прощала П. Косенка

Недавно українська рочестерська громада випроваджала одного зі своїх заслужених членів, Петра Косенка, з нагоди його переїзду до Філядельфії.Прощання відбулося в парафіяльній залі церкви св. Покрови УАПЦ з благословенням митофорного о. Федора Коваленка в присутності представників різних рочестерських організацій. Це небуденне прощання почалося тостом присутніх за здоров'я П. Косенка та його дружини Варвари сердечні побажання щастя, здоров'я та многих і благих літ.

Отець Ф. Коваленко висловив промову, про співпрацю з П. Косенком для добра громади. Також промовляли: голова рочестерського Відділу Товариства (Об'єднання) Прихильників ДЦ УНР Василь Іванців, голова УАКРади мгр Андрій Стецiв, професор університету в Бракпорті, Н. Й., Мирослав Пилишенко, від імени УНР теперішній голова Федір Федоренко, від імені братства Архистратига Михаїла Віктор Харченко, співпрацівники Яків Клименко і Роман Бод нар.

Всі промовці відзначили ерудицію П. Косенка, як поета, есеїста і журналіста. Праці його відзначаються глибоким патріотизмом. Свій динамізм і невичерпну енергію беззастережно віддавав для справ Української Автокефальної Православної Церкви, а також на громадську працю для УНР та Української Американської Координаційної Ради, будучи їх секретарем. Всі промовці висловлювали жаль, що втрачають добру людину і громадянина, але разом з тим і радіють, що П. Косенко виходить на форум українського життя на новому поселенні у Філядельфії.

В своєму слові подяки, П. Косенко підкреслив, що все своє життя він посвятив Україні. „Для мене нема нінього святішого, як моя батьківщина — Мати Україна".

Організаторами цього дружнього прощання були: Павло Прокопенко і Федір Федоренко, які при допомозі Марії Ликів, Наталки Пасічник, Людмили Терещенко, Зої Штанько та Людмили Прокопенко, зорганізували розкішний обід, а Марія й Михайло Ликів, як найближчі земляки Косенків піднесли їм коровай.

Присутній

Подружжя П. і В Косенки (у першому ряді посередині) в колі близьких приятелів.

Відбувся всеукраїнський семінар

Борислав (ПС УРП). — Тут, 7-8-го вересня, з ініціятиви районової організації Української Республіканської Партії, підтриманої радою партії, відбувся всеукраїнський семінар з обміну досвідом політичної боротьби та партійної діяльности.

Голова бориславської районової організації УРП відзначив, що організація буде діяльною, якщо матиме звільнених працівників, для цього треба вміти заробити гроші, а також мати добру поліграфічну базу для ведення пропаґанди. Голова секретаріяту львівської обласної організації УРП Ігор Кулик сказав, що треба поширювати соціяльну базу партії. Знання, підприємливість, висока кваліфікація та моральні якості — ці риси мають стати визначними у підборі кадрів у будівництві української держави, незалежно від партійної чи національної приналежности. Ігор Винник-Зирянов, голова північної організації, сказав, що у зв'язку з виходом України зі складу СССР українські республіканці в російській діяспорі мають переорієнтуватися на працю в бльоку, „Демократическая Россія". Виступили також Гулянський (Херсон), Єфанов (Сміла), Пашко (Січаслав), Степанчук (Українське на Донеччині), Слободян (Чаплина на Херсонщині), Грицьків (Коломия) та інші, всього 20 осіб.

Заступник голови УРП Олег Павлишин наголосив, що на УРП, як на найбільшу в Україні партію, лягає найбільша частка відповідальности за долю України.

Другого дня семінар заслухав доповідь секретаря теоретичного відділу львівської організації УРП Євгена Болтаровича про програму дій УРП, обговорив і схвалив її. Програма дій має бути затверджена проводом УРП надрукована і розповсюджена.

На семінарі виступив заступник голови УРП Степан Хмара, який наголосив на потребі домагатися відкликання депутатів Верховної Ради, які підтримували путч 19-го серпня, вибір нової Президії ВР та урядових осіб.

Учасники семінару прийняли лист до голови УРП Левка Лук'яненка з підтримкою його кандидатури на пост президента України, звернення до депутатів Верховної Ради і резолюцію.

УККА і УАКРада

запрошують усіх, кому на серці пежить доля України на

ВЕЛИКУ МАНІФЕСТАЦІЮ

Дата: Неділя, 22-го вересня 1991 р.
Година: 1-ша по пол. • Збірка: 12-та вполудне
Місце: Ляфает Парк — напроти Білого Дому
поміж Pennsylvania Ave. & H. Street, WASHINGTON, D.C.

Ціль маніфестації: Домагатися визнання незалежності України урядом ЗСА.

Гасло: „Тільки незалежність принесе волю і демократію Україні!"

ЇДЕМО ВСІ ДО ВАШІНҐТОНУ!
Нехай синьо-жовті прапори замають над цілим Ляфает Парком!

З НАГОДИ 20-ти РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ

107-го Відділу Союзу Українок в Сан Хозе, Каліф.

сердечно запрошуємо наше громадянство на

ЮВІЛЕЙНУ ЗАБАВУ

яка відбудеться

в готелі FAIRMONT, 170 S. Market St., **в Сан Хозе**
2-го листопада 1991 р., о год. 7:30 веч.

72-ий Відділ Союзу Українок Америки

має шану запросити громадянство на

ТРАДИЦІЙНИЙ

ОСІННІЙ РАВТ

що відбудеться

в суботу, 28-го вересня 1991 р.
на „Союзівці" в Кергонксоні, Н. Й.
Коктейл — год. 6:30. Обід — год. 7:30.

Грає оркестра ДЖОННІ ҐЕЙ

- Нічліг, сніданок і полуденок на Союзівці у неділю, 29-го вересня.
- Замовлення на квитки і нічліги приймають господині вечора С. Демі (718) 545-5752, А. Малан (718) 726-6759 і М. Воднар (212) 724-6108.

COORDINATING COMMITTEE TO AID UKRAINE (USA)

КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ (ЗСА)

8 Hogan Court, Florham Park, New Jersey 07932

З А К Л И К

УКРАЇНЦІ! УКРАЇНКИ!

В ці найбільш тривожні часи сьогодення рішається доля України. На хвилях великих історичних змін зроблено великий крок вперед до досягнення волі українського народу бути господарем на своїй власній землі та до будування незалежної Української Держави.

З розвалом комуністичної тюрми народів під назвою Совєтський Союз повіяв новий подих свободи для нашого століттями змученого і знеможеного народу.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ДНЯ 24-го СЕРПНЯ 1991 РОКУ ПРОГОЛОСИЛА ДЕРЖАВНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

Це вже вдруге в цім столітті історія дає можливість нашому народові збудувати і закріпити незалежність і самостійність на соборних його землях. Та шлях до виборення повної незалежности в складних обставинах сучасности є тяжкий і тернистий. Він лише починається.

Ми, американські громадяни українського походження з надією дивимося на події на нашій далекій батьківщині. Ми вважаємо нашим святим обов'язком, словом і ділом виявити нашу СОЛІДАРНІСТЬ ЗІ СТРЕМЛІННЯМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ДО ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ та ДОПОМОГТИ ЙОМУ В ЦІ ВАЖЛИВІ ГОДИНИ ЙОГО САМОСТІЙНОГО ДЕРЖАВОБУДУВАННЯ.

З цією метою координаційний Комітет Допомоги Україні звертається до вас — громадян З'єднаних Стейтів Америки — яким дорога доля і майбутнє України — Батьківщини вашої, чи ваших батьків, чи ваших предків зі ЗАКЛИКОМ до максимальної допомоги Україні у цей винятково важливий і рішальний момент її історії.

ЯКЩО НЕ ТЕПЕР, ТО КОЛИ? — це гасло наших патріотів на Україні. Нехай воно буде і нашим гаслом тут, де ми можемо збудувати міцну базу допомоги Україні. Нехай ні один з нас не забуде слова нашого пророка: БО ХТО МАТІР ЗАБУВАЄ, ТОГО БОГ КАРАЄ!

ВАШУ ДОПОМОГУ СПРЯМОВУЙТЕ ЧЕРЕЗ МІСЦЕВІ КОМІТЕТИ ЧИ ТОВАРИСТВА ДОПОМОГИ УКРАЇНІ (або РУХУ) або на конто КООРДИНАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ (ЗСА) в ЗУАДК-у. Чеки треба виставляти на United Ukrainian American Relief Committee, а в замітці писати Acc. 8236, адреса: 1319 West Lidley Avenue, Philadelphia, Pa. 19141.

МОЛОДЬ, емерити, добровольці охочі помогти у виборчій кампанії чи у вишколі, пишіть до ККДУ або телефонуйте (201) 966-6515. Потрібна також людська допомога!!!

ВСІ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНІ!!! СЛАВА УКРАЇНІ!!!

Екзекутива і Рада Директорів ККДУ

Self Reliance (J. C.) Federal Credit Union

IS SEEKING HIGHLY QUALIFIED INDIVIDUALS FOR THE IMMEDIATE JOB OPENINGS:

MANAGER:
for credit union operations

LOAN CLERK:
for loan portfolio
administration/maintenance

experience required, salary co-measurable with experience, good benefits package.

Send resume to or call:
Mr. Zenko Halkowycz
Self Reliance (JC) F. C. U.
558 Summit Avenue
Jersey City, N. J. 07306
tel. 201-795-4061 fax 201-795-4868

SELF RELIANCE (JC) FEDERAL CREDIT UNION

558 Summit Avenue ■ Jersey City, N.J. 07306

LOAN SALE
ONLY 13% INTEREST

- **We offer seasonal loans**
- **Maximum term is 12 months**
- **These loans include, but are not strictly limited to the following:**

VACATION ■ TAX PAYMENT ■ AUTO REPAIR ■ HOLIDAY SPECIALS
HOME REPAIR

Co-maker and/or collateral may be required on any loan at the discretion of the loan office or credit committee.

Telephone Number: (201) 795-4061. Fax Number: (201) 795-4868

OR CALL OUR LOAN REPRESENTATIVE!

УКРАЇНСЬКА ФІРМА "ОКСАНА"

Оформлення запрошень для гостей з СССР.
Обмін грошей. За 1$ - 27 крб. в СССР.
Надання пачок з речами вагою до 90 LB
Висилання готових харчових пакунків.
Продаж та висилання відеотехніки до СССР.

OKSANA INTERNATIONAL TRADE, INC., Tel. (908)-925-0717
1111 E. Elizabeth Ave., Linden, NJ 07036 MON-FRI 9-6, SAT 10-3.

Нове Видання з України **КІНО-ФІЛЬМ**

"Дай Нам Боже Довгий Вік"

Тепер готовий на VHS і BETA Відео касет **$39.95** NY State Residents Add $2.80 Sales Tax
Послати чек, або мані ордер. Прошу додати $4.00 на пересилку.

Цей фільм висвітлює чотири традиційні свята на Україні, зняті на Івано-Франківщині. Прекрасні картини представляють:

- Великдень на Покутті
- Зелені Свята на Опіллі
- Спаса на Бойківщині
- Різдво на Гуцульщині

"Дуже Повчальний Фільм" Достойний ВАСИЛЬ ЛОСТЕН Владика Стемфорду

WIRLO CORP P.O. Box 10215 Rochester, NY 14610 WIRLO

Call (716) 271-8080 Ask For Free Catalog

VARSOVIA TRAVEL & SHIPPING
74 East 7th Street, New York, N.Y. 10003, bet. 1-2 Ave.
Tel. (212) 529-3256

ПАКУНКИ в Україну кораблем

Мін. 10 фунтів, без обмеження по 3.50 за 1 фунт з доставою додому.

- **ХАРЧЕВІ ПАЧКИ:** шинка, кава, саламі, чай та багато інших продуктів. Маємо вже американські харчі в магазинах у Москві.
- **БЕЗ МИТА:** достава 3-4 тижні. Телевізори від 330 дол., "camcorders" від 1,150 дол., VCR — від 500 дол., авта: „Лада", „Волга", „Москвич" від 7,000 дол.
- **ЗАПРОШЕННЯ:** з СССР — 60 дол.
- **КВИТКИ:** до Москви, Ленінграду, Києва і Львова від 480 дол.
- **ЛІКАРСТВА:** до СССР.
- **ГРОШІ:** мінімум 200 дол. або 4,000 карбованців (20 карбованців за 1.00 дол.).

Маємо на складі ще деякий запас книжки „УКРАЇНСЬКИЙ ХЛІБНИЙ КАЛЕНДАР" на 1991 рік. Подаємо внизу наше первісне оголошення:

Маємо на складі новий український

„ХЛІБНИЙ" КАЛЕНДАР на 1991 р.

виданий з нагоди 100-ліття поселення українців в Канаді, прибуток з якого призначений на посадження 100 дерев в Українському Центрі Сеньйорів.

В календарі подані приписи на печення українських традиційних хлібів, як колачі, короваї, пиріжки, паски, бабки і т. п. з кольоровими ілюстраціями.

UKRAINIAN BREAD CALENDAR, 1991, by Mary Stefura, Sudbury, Ontario, produced by Elgin Blueprint, St. Thomas, Ontario. Price $10.00 + 0.90 for postage and handling.

Можна набувати в книгарні Свободи.
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує долучити до ціни 7% продажного податку.

Тому, що минуло більше, як пів біжучого року, календар випродуємо по 5.00 дол. разом з пересилкою.

КАСЕТИ ДЛЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ РОЗМОВНИК

- Нагода опанувати в короткому часі основні вислови по-англійськи.
- Курс складається з авдіо-касет на три години та підручника.
- Фрази для щоденного вжитку та розмова в різних ситуаціях.
- Чудовий дарунок родині та гостям з України та новоприбулим, які хочуть ознайомитись з англійською мовою!

Також можна замовляти касети для навчання української мови:
"LEARN CONVERSATIONAL UKRAINIAN"

Кошт: $30.00 + $3.00 за посилку (амер.). Принимаємо чеки, VISA, Master Card.

ФІРМА ЄВШАН — YEVSHAN CORPORATION
Box 325, Beaconsfield, Quebec, H9W 5T8, Canada
Тел.: (514) 630-9858. Факс: (514) 630-9960

Скористайте з виїмково доброї нагоди!
ПРИЙМАЄТЬСЯ

ОГОЛОШЕННЯ до Календаря УНСоюзу на 1992-ий рік

який цього року виходить накладом 15 тисяч примірників.

Цим Ви зможете познайомити ввесь український загал з Вашою установою, Вашою професійною обслугою, чи Вашим підприємством.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

Одна сторінка	$90.00
Пів сторінки	50.00
Чверть сторінки	33.00
Одна восьма сторінки	20.00

Реченець замовлення оголошень до 30-го вересня 1991 р.

Належність проситься надсилати:

SVOBODA
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ-УНС

УКРАЇНА ПРОБУДЖУЄТЬСЯ! ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ ВКЛАДОМ ВАШОЇ ДИВІДЕНДИ У ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

„Ґорбачов — аґент ЦРУ, Яворівський — єврей"

Київ. — Київська газета „Молодь України" помістила під повищим заголовком у числі з 5-го вересня довшу замітку свого кореспондента з Вінниці Івана Безсмертного, який пише: „І кому б ви думали належить це одкровення? Певно, це якийсь мужний 'контррозвідник' чи один із сердитих 'інтелектуалістів' організації 'Пам'ять' так глибоко докопався, аж до самого коріння, — і закричав людству: 'Еврика! ' Ось де собака зарита! Ось вона причина всіх бід! Звичайно ж на таке! Розвінчування здатна лише особа 'світового маштабу'. Можливо, Іван Павличенко, перший секретар Бершадського рай кому Компартії Вінницької области, член ЦК КПУ, таким діячем себе і вважає. В усякому разі ці слоа належать йому".

Далі І. Безсмертний пише, що 19-го серпня, в день партійно-державного перевороту, І. Павличенко зібрав у райкомі партії керівників підприємств, установ, організацій. Він був у чудовому настрої. Всіх поздоровив — нарешті, мовляв, трапилося те, „чого ми всі так довго чекали". Наказав негайно зняти портрети усуненого від влади лідера, бо Ґорбачов, мовляв, як і Яковлєв, як і Шеварднадзе — агенти Центрального розвідчого управління Америки, „а завербувала їх (хто б ви думали?)... Марґарет Тачер. Отак-то".

Віднині, казав І. Павличенко, керівники не повинні вживати слово „перестройка", бо вона вже „логічно завершена". Ми однак вдячні перестройці, що вона виявила нам, хто чим дихає, хто є хто..."

Того ж дня І. Павличенко виступив і перед робітниками Бершадського електротехнічного заводу, також наказав їм зняти портрети усуненого президента...

І перед керівниками підприємств і перед робітниками, І. Павличенко між іншим завважив, що справжнє прізвище Олександра Яковлєва — Епштейн. Дивно і гірко, заявив І. Безсмертний, що антисемітський виступ у Бершаді звучав якось дивно, бо районне місто було центром „єврейської культури".

Ще півроку до перевороту, І. Павличенко, розвінчуючи українських буржуазних націоналістів, знову ж таки наче б між іншим сказав: „До речі, Яворівський — єврей! І все, без будь-якого коментаря".

Отже 19-го серпня для Івана Павличенка було святом. Підтримали свого „боса" і голова райвинконкому Василь Цимбалюк і директор цукрозаводу Олександр Косенко, який, до речі, вислав Янаєву поздоровчу телеграму. А коли переворот не вдався активісти Руху склали протокол про те, що в першу ніч після придушення і арештів змовників, в будинку райкому партії горіли документи, а з димаря йшов чорний дим. Цей протокол передано слідчим органам, а копію вислано голові Президії Верховної Ради України Леонідові Кравчукові.

„Ось така історія відбулася у зв'язку з путчем в Бершаді. У ній варто віддати належне й газеті „Вогні комунізму", яка підтримувала консервативні сили в Компартії". Безсмертний натякає, що тепер дехто оправдується, що, мовляв, КПУ була „невинна". На тлі Бершадських подій, а таких „Бершадів" було більше, „ми побачили цілком іншу картину".

Тепер в Україні лунають заклики: „не влаштовуйте, мовляв, полювання на відьом". Я згідний, каже кореспондент, вину має встановити і довести суд і тільки суд. „А я все ж таки вважаю, що Україна повинна знати хто є хто" і виявити „героїв путчу", каже в кінці інформації згаданий кореспондент.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ
В оголошенні УМІ Свобода, четвер, 19-го вересня 1991 р. ч. 179 помилково надруковано прізвище: має бути ТОМА ГРИНЬКІВ.

Появилась новоперевидана книга
Івана Филипчака
„ЗА ВЧИТЕЛЬСЬКИМ ХЛІБОМ"
Повість особливого змісту, в твердій обкладинці, стор. 225, ціна 11 дол. з пересилкою.
Бажаючі замовити, прошу звертатися:
I. DYBKO
12 North Orchard Way, Potomac, MD 20854

В ІНТЕРВ'Ю МОСКОВСЬКІЙ газеті „Красная Звєзда" командуючий летунськими воєнними силами Совєтського Союзу генерал-полковник Віктор Прудніков заявив, що мусить зберегтися контроля „центру" над ядерними озброєннями, і що коли „тенденції до розтягнення армії по національних квартирах не припиняться, совєтським летунським силам загрожує розпад".

КОЛИШНІЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Пакістану Беназір Бгутто закликала пакістанський уряд „визнати середньоазіятські совєтські мусулманські республіки, які проголосили незалежність від Москви".

ВИСТУПАЮЧИ В МОСКВІ на Конференції в питаннях прав людини, колишній в'язень сумління Сєрґєй Ковальов заявив, що Совєтський Союз продовжує порушувати права і свободи громадян, зокрема далі практикує використання психіятрії для боротьби з вільнодумством. Ковальов сказав, що має намір особисто розстежити випадки насильства в Баку, Тбілісі і Литві, де совєтські солдати стріляли у мирне населення. На думку Ковальова, де деяких з цих злочинів є причетний президент Міхаїл Ґорбачов.

Шанувальники...

(Закінчення зі стор. 1)

музиками. Вона — музиколог і доктор мистецтвознавства і постійно працює в Інституті мистецтвознавства, фолкльору і етнографії ім. Миколи Рильського в Києві. Тамара Булат приїхала сюди на Міжнародну конференцію етнографії в Альберті, Канада, і там мала доповіді на тему української народної пісні в обробках українських композиторів. Але не тільки участь у тій конференції була важливою для нашого музиколога. Вона тепер всецільо займається студіями творчости М. Лисенка і саме тут, в ЗСА і Канаді, робить розшуки досі невідомих матеріялів про нашого композитора та про його музику. Т. Булат шукає усюди, а зокрема в архівах, які зберігаються на Заході, як ось тепер в архівах УВАН. І навіть гостина у нас, в редакції, пов'язана у неї із шуканням інформацій про М. Лисенка у давніх річниках „Свободи". Так ця мистецтвознавець вже в архівах Університету Альберти натрапила на дві статті, присвячені М. Лисенкові, написані з приводу 35-річчя його музичної діяльности, а її радості немає меж, коли вона таки тут при нас, із поміччю Т. Філенка, знайшла у старих річниках щоденника вістку про смерть нашого композитора і про закриття „Українського Клюбу" в Києві ще в 1912 році.

— Чи знаєте, яка була причина, що цей Клюб закрито? — питає вона нас. І на наше велике здивування довідуємося, що безпосередньою причиною, яку подала царська поліція, було найдення там примірника нашого щоденника. Справді, не хочеться вірити, що наша „стара" 'Свобода' могла бути в тих часах аж так „революційною" і небезпечною.

Перед д-р Т. Булат стоять тепер два найважливіші завдання. Перше із них — це праця над книгою „Лисенко і слов'янський світ", а друге — це 40-томник М. Лисенка, який охопить цілу творчість композитора. До того треба ще додати співпрацю Т. Булат у альбомі п. н. „Світ Миколи Лисенка", що його розпочато ще у 1970 році. Він мав появитися у музичному видавництві „Україна". Зараз — інформують нас наші гості, — зацікавилося цим виданням В-во „Мистецтво", але формат видання і використання понад 100 дуже цікавих світлин, спогадів про композитора, уривків листів та інших архівних матеріялів, а при тому гарне художнє оформлення може цей альбом зробити майже унікальним і цінним дарунком. Тому д-р Т. Філенко та д-р Т. Булат, які співпрацюють у цьому цікавому альбомі, увійшли у спілку з канадським підприємством „УКРаїна" в Едмонтоні, яке погодилося цей альбом про М. Лисенка видати таки тут, додаючи до нього також англійський текст так, щоб цей альбом був цікавий для різних віком читачів.

Упорядниця видання запевняє, що альбом вийде найпізніше у 1992 році, — коли ввесь український світ буде відзначати 150-ті роковини народження великого композитора, батька української новітньої музики.

Коли питаємо за другий великий задум, про повне видання творчости М. Лисенка, то Т. Філенко каже, що перший том вже готовий до друку і задумують його висилати за передплатою, самозрозуміло — за валюту. Нема що й казати, як одному виданню так і другому потрібна дуже допомога української діяспори.

На прощання Т. Булат залишає нам для бібліотеки „Свободи" брошуру „Українська музична спадщина", випуск ч. 1, де находимо цікаве листування М. Лисенка з різними особами, музично зацікавленими творчістю М. Лисенка, неукраїнцями.

Перед нашими музиками, як бачимо, велике завдання: ширити по всіх усюдах творчість М. Лисенка і видання про нього. Як добре, що є серед нас такі віддані шанувальники нашого композитора.

ВИСТАВКА В УОК ЦЕНТРІ

Філядельфія. — З нагоди тижня музею 67-ий Відділ СУА у Філядельфії влаштовує виставку мистецьких творів визначних українських малярів з приватних колекцій. Будуть виставлені твори М. Глущенка, О. Кононіва, З. Шолтиса, А. Кашшая. Відкриття виставки — у п'ятницю, 27-го вересня, о год. 8-ій вечора. Виставка діятиме у суботу, 28-го вересня, від год. 9-ої ранку до 6-ої вечора та в неділю, 29-го — від год. 11-ої ранку до 6-ої вечора. Дохід призначено на Український Музей в Ню Йорку.

НЕБУВАЛА НАГОДА

В центрі українського життя в Ню Йорку будується 12-поверховий модерний мешканевий дім для українців.

Знаменита нагода для українців, що хочуть мешкати в Ню Йорку.

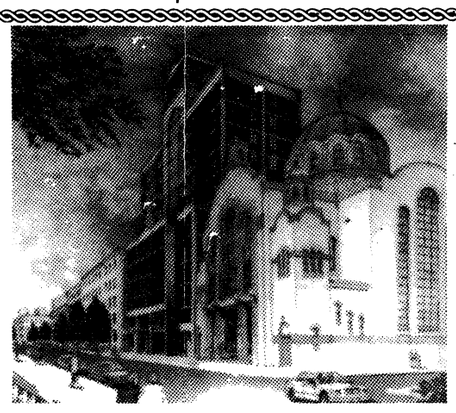

З весною, 1992 р. можна буде замешкати в новому модерному домі при церкві св. Юра в Ню Йорку. Елеґантний 12-поверховий дім (Coop) **складається з 18 апартаментів з одною спальнею, 12 апартаментів з двома спальнями, і 3 апартаменти з трьома спальнями.**

Будинок буде мати найновіше вивінування:

- дві вінди
- модерні кухні з машиною до миття начиння
- обширні шафи на одяг
- телевізійну комунікацію дому (інтер-ком)
- телефонічні і телевізійні (кейбл) споруди
- тераси і балькони
- дубові підлоги
- пральню і сушарню
- автоматичний збірник на сміття
- охолодження
- огнетривалу будову
- люксусове туалетне урядження
- просторі, світлі кімнати

Якщо бажаєте мешкати в Ню Йорку, в українській дільниці, можна закупити прекрасний кооперативний апартамент на 7-ій вулиці біля церкви св. Юра.

Можна голоситися до парафіяльного уряду церкви св. Юра, або телефонувати до парафіяльного уряду:

ST. GEORGE UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH
33 East 7th Street ■ New York, N.Y. 10003
Telephone: (212) 674-1615

Кінець...

(Закінчення зі стор. 2)

ні нагромаджувалися давно, але рішучість їхнього виявлення викликана отим, „раптом". Раптом стало ясно, що годі чекати повільного і довготривалого розв'язання кардинальних питань майбутнього українського народу, настав момент негайно і рішуче діяти: Україна проголосила себе самостійною!

Згодом буде належно оцінено, з якою відвагою, ризикуючи власним життям, національно свідомі політичні організації разом з опозиційною парляментською меншиною одностайно виступили проти злочинного заколоту, організованого комуністичною реакційною силою. І, — слава їм, перемогли! Та ще й яку перемогу! Проголосили самостійність віками уярмленої України. Це й стало завершальним ударом. По імперському Союзові. Слідом постали незалежні Білорусія, Азербайджан. Завтра можна сподіватися мати у визвольному колі решту республік. До речі, скільки їх там лишилося? Завтра жодної не лишиться... в Союзі, який вже сьогодні, властиво не існує.

Постає запит: що ж тепер очолюватиме президент, колишній генеральний секретар ЦК КПСС? І де буде його столиця?

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

МАРІЯ ХМІЛЬ член УНС Відд. 312-го Т-ва „Просвіта" в С. Плейнфілді, Н.Дж. померла 9-го серпня 1991 року на 94-му році життя. Нар. 20-го вересня 1896 року в селі Деревня, Галичина, Україна. Членом УНС стала 1937 року. Залишила у смутку двох синів: Лева і Василя; 7 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся 13-го серпня 1991 року, на цвинтарі Гілсайд в Плейнфілд, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Н. Щербій, секр.

ВАСИЛЬ ПРОНІВ член УНС Відд. 75-го Т-ва „Запорозька Січ" в Дітройті, Миш. помер 23-го липня 1991 року на 64-му році життя. Нар. 28-го серпня 1926 року. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку родину на Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Ядвіґи в Дірборн Гайтс, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Павло Павлик, секр.

ЛАВРЕНТІЙ БЕРКО член УНС Відд. 155-го в Перт Амбою, Н.Дж. помер 11-го грудня 1990 року на 71-му році життя. Нар. 1-го жовтня 1919 року в Перт Амбою, Н.Дж. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дружину Ірену, дочку Джоен і сина Лоренса. Похорон відбувся 15-го грудня 1990 року на цвинтарі св. Ґертруди в Колонії, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ЕДВАРД ЗУКЕР член УНС Відд. 192-го Т-ва „Запорозька Січ" в Ґеркімер, Н.Й. помер 17-го серпня 1991 року на 66-му році життя. Нар. 1924 року в Ґеркімер, Н.Й. Членом УНС став 1986 року. Залишив у смутку дружину Ґеню, сина Михайла з дружиною та двоє внуків. Також залишив брата і сестру, племінницю та племінників та ближчу і дальшу родину тут в Америці. Похорон відбувся 20-го серпня 1991 року на цвинтарі укр. прав. церкви в Ґеркімер, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

СОФІЯ МАРИНЯК член УНС Відд. 22-го Т-ва „Доброї Волі" в Чикаґо, Ілл. померла 28-го липня 1991 року на 75-му році життя. Нар. 1916 року в Чикаґо, Ілл. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 1-го серпня 1991 року на цвинтарі св. Миколая в Дес Плейнс, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Гелен Б. Олек, секр.

ВІЛЛІЯМ САВРАМ член УНС Відд. 39-го Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н.Й. помер 2-го липня 1991 року на 79-му році життя. Нар. 1913 року в Обирн, Н.Й. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Марію Анну, синів Михайла Вілліяма, Тому й Івана; три сестри: Дженні, Анну і Марію; брата Івана; 13 внуків і одного правнука, а також племінників і племінниці. Похорон відбувся 6-го липня 1991 року на цвинтарі укр. кат. церкви в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВСІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПРОСИМО ЗАМОВЛЯТИ в АРЦІ. На складі книжки ВСІХ видавництв. Одержите на слідуючий день після телефонічного замовлення.

● РОЗШУКИ ●

Кропивницька Дозя Василівна

ДОЗЮ, розшукую тебе вже більше двох років, однак без будь-яких результатів. Ніякої допомоги від тебе не потребую. Прошу лише одного — відгукнись. Про все напишу тоді, коли одержу твого листа. Твій двоюрідний брат
ДЕМ'ЯН ФЕДЕНКО.
Адреса: **Львівська обл. м. Сколе, вул. Галана 14**
(колишня „Сільська долішня)

● ДО ВИНАЙМУ ●

МЕШКАННЯ до ВИНАЙМУ в Байоні. Є до винайму 4-кімнатне мешкання, на першому поверсі. Є огрівання і гаряча вода. Побажано, щоб було лише двоє осіб. Ціна на місяць 550 дол. Тел. на ч. **(201) 339-8932** і питати за **Ольгою Боровською** або на тел. **(914) 356-7494 — питати за Г. Ступкою.**

• ПРАЦЯ •

Шукаємо ЖІНКУ
до опіки над двома малими дітьми та до легкої домашньої праці.
Мангатен — (212) 628-7116
Дзвонити після 6-ої год.

● SERVICE ●

ОФОРМЛЯЄМО ЗАПРОШЕННЯ НА ВІДВІДИНИ, висилаємо їх в Україну та інші республіки. Допомагаємо придбати квитки за карбованці Москва - Ню Йорк - Москва. У випадку, коли б запрошення загубилося повторюємо безплатно.
NEW BALL CO.
(718) 891-0739
Замовлення приймаємо тільки телефонічно.

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО — директор Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

HURYN MEMORIALS
ВИРОБЛЯЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТОВУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТИ
ПАМ'ЯТНИКИ
в околиці Ню Йорку, включаючи цвинтарі: св. Духа в Гамптонбурґу, Н. Й., св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., Пайн Буш в Керґонксоні та Глен Спей, Н. Й.
Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі.
За двомовним представником слід телефонувати:
IWAN HURYN
P.O. Box 121
Hamptonburgh, N.Y. 10916
(914) 427-2684
BOHDAN REKSHYNSKYJ
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
(212) 477-6523